

**UCHWAŁA Nr III/17/15
RADY GMINY GNOJNO**

z dnia 29 stycznia 2015 r.

**w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz
Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2013 r., poz. 594 ze zm.), art. 41 ust. 1 -2 i art. 182 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 1356 ze zm.) oraz art. 10 ust. 1 -3 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz.124) uchwała się, co następuje:

§ 1.1. Przyjmuje się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2015 rok, stanowiący załącznik nr 1 do uchwały.

2. Uchwała się plan rzeczowo-finansowy na rok 2015, stanowiący załącznik nr 2 do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Gnojno.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2015 roku.

Przewodniczący Rady Gminy

Stanisław Wcisło

GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII NA 2015 ROK

I. Wprowadzenie i podstawy prawne Programu.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zwany dalej „Programem”, określa szereg działań inicjowanych przez gminę w zakresie profilaktyki, mających na celu minimalizację szkód wynikających z nadużywania alkoholu i narkotyków, jak również przeciwdziałanie przemocy.

Zadania własne gminy realizowane w ramach gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi, zwalczania narkomanii i przeciwdziałania przemocy w rodzinie precyzują dokumenty wymienione poniżej, które stanowią podstawę wszystkich działań. Są to:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jednolity: Dz.U. z 2012 r., poz. 1356),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz.U. z 2012 r., poz. 124)
- Krajowy Program Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2011-2016,
- Zarządzenie Nr 1/13 Wójta Gminy Gnojno z dnia 15 stycznia 2013 r. w sprawie zmian w składzie osobowym Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

II. Problemy wynikające z picia alkoholu.

Mimo że Polska znajduje się na 18 miejscu pod względem średniego spożycia alkoholu wśród osób dorosłych w Europie (wśród 30 krajów europejskich objętych badaniem), model picia Polaków jest bardziej szkodliwy, ponieważ przy jednej okazji wypijają duże ilości alkoholi wysokoprocentowych. Już samo spożywanie alkoholu może przynosić straty, a nie tylko jego nadużywanie. Z powodów związanych z alkoholem umiera jedna na osiem osób w wieku produkcyjnym. Blisko 80% przypadków marskości wątroby jest spowodowanych piciem a 40% urazów występujących u mężczyzn (złamania, wypadki, uszkodzenia ciała) ma związek z alkoholem. Spożywanie alkoholu jest jednym z czynników prowadzących do samobójstw, a także utrudnia i opóźnia diagnozowanie i leczenie innych chorób. Narodowy Fundusz Zdrowia przeznacza na leczenie chorób związanych z alkoholem od 8-12% swojego budżetu. Należy pamiętać, że za liczbami i statystyką kryje się cierpienie konkretnej osoby i jej bliskich, czego nie da się przeliczyć na pieniądze. Paradoks polega na tym, że ta najbardziej szkodliwa substancja jako jedyna z listy – jest legalnie produkowana i sprzedawana. Dlatego tak duże znaczenie ma racjonalna polityka w zakresie ograniczania dostępności alkoholu.

Szacuje się, że w Polsce żyje około 800 tys. osób uzależnionych od alkoholu, natomiast w otoczeniu alkoholików żyje około 1,5 mln dzieci i 1,5 mln dorosłych (współmałżonków i rodziców). Rodziny osób uzależnionych borykają się z wieloma problemami, do których należą m.in.: przemoc, chroniczny stres, zaburzenia psychosomatyczne i emocjonalne. Picie osoby bliskiej wpływa również na pogorszenie sytuacji materialnej rodziny oraz wyobcowanie i nieuzasadnione poczucie wstydu.

Wiele osób uzależnionych od alkoholu leczy się z powodu zaburzeń krążenia, zaburzeń układu trawiennego, nerwowego i oddechowego. Ponadto alkohol zwiększa ryzyko rozwoju wielu nowotworów.

Kolejnym problemem jest picie w miejscu pracy, do czego przyznaje się 17% badanych. Pomimo, iż w ostatnich dwudziestu latach liczba ta znacznie spadła, jest to nadal poważny problem, który wpływa na absencję w pracy oraz obniżenie jej wydajności.

Osoby pijące mają często kłopoty z prawem. Alkohol towarzyszy: wypadkom drogowym, aktom przemocy, napadom i kradzieżom.

Do niepokojących zjawisk należy także zbyt wczesna inicjacja alkoholowa młodzieży, a szczególnie dziewcząt. Ocenia się, że u 10-15% pijących młodocianych występują negatywne następstwa zdrowotne.

III. Zadania własne gminy.

Art. 4¹ ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi stanowi, że prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania te obejmują:

- 1) zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu;
- 2) udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie;
- 3) prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych;
- 4) wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych;
- 5) podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Realizacja powyższych zadań jest prowadzona w postaci gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz zapobiegania narkomanii, stanowiącego część strategii rozwiązywania problemów społecznych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

IV. Główne cele i realizatorzy Gminnego Programu.

Podstawowym celem „Programu” jest prowadzenie edukacji wśród dzieci i młodzieży z terenu gminy, informowanie i edukowanie społeczeństwa o szkodliwości picia alkoholu, zażywania narkotyków i innych substancji psychoaktywnych. Działalność edukacyjna prowadzona jest m.in. poprzez:

- promocję zdrowego stylu życia wśród dzieci i młodzieży oraz włączenie we wczesną edukację przedszkolaków i uczniów z klas „0”,
- wspieranie działalności edukacyjnej, informacyjnej i terapeutycznej instytucji i placówek, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
- informowanie społeczeństwa o szkodliwości spożywania alkoholu, palenia tytoniu oraz zażywania środków i substancji psychoaktywnych, stanowiących jedną z głównych przyczyn stosowania przemocy domowej i rówieśniczej oraz prowadzących do choroby alkoholowej i narkomanii,
- podejmowanie i wspieranie działań ogólnopolskich oraz lokalnych inicjatyw społecznych, służących szeroko pojętej profilaktyce.

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2015 realizowany jest przez pełnomocnika wójta do spraw przeciwdziałania alkoholizmowi.

V. Realizacja szczegółowych celów „Programu” w roku 2015.

1. Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu:
  - współpraca z Poradnią Leczenia Uzależnień w Busku – Zdroju,
  - współpraca z Buskim Ośrodkiem Trzeźwości „Zdrój” w Busku – Zdroju,
  - współpraca ze Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy,
  - działalność punktu konsultacyjno - informacyjnego.
2. Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomanii i przemocy (działania wymienione w punkcie pierwszym oraz działania podejmowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych):
  - przyjmowanie wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego,
  - prowadzenie rozmów motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego,

- prowadzenie rozmów z członkami rodziny osoby uzależnionej,
  - prowadzenie rozmów ze sprawcami oraz ofiarami przemocy,
  - współpraca z policją i zespołem interdyscyplinarnym w ramach procedury „Niebieskiej Karty”.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych poprzez:
- realizację szkolnych programów profilaktycznych (warsztatów, spotkań, pogadarek, prelekcji, programów, spektakli i koncertów profilaktycznych) w poszczególnych szkołach,
  - szkolenie przedstawicieli grup zawodowych, mających styczność z problemem alkoholowym i narkotykowym (lekarze, pielęgniarki, nauczyciele),
  - organizację wycieczki letniej i zimowej dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innymi zagrożeniami społecznymi,
  - działalność profilaktyczną w Punkcie Konsultacyjno-Informacyjnym,
  - zajęcia rekreacyjno – sportowe (turnieje piłkarskie, konkursy, wyjazdy uczniów na basen, zakup prostego sprzętu sportowego – piłek, materacy),
  - organizację zabaw choinkowych i andrzejkowych w szkołach z elementami profilaktycznymi.
4. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych poprzez:
- wspieranie placówek leczenia odwykowego (zakup materiałów edukacyjnych: książek, broszur, czasopism, dofinansowanie spotkania wigilijnego dla absolwentów oddziału odwykowego w Morawicy),
  - doposażenie placówek leczenia uzależnień w niezbędne do prawidłowego funkcjonowania sprzęty.
5. Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:
- inicjowanie i koordynowanie działań zawartych w „Programie”,
  - przyjmowanie wniosków o zobowiązanie do leczenia odwykowego i uruchamianie procedury z tym związanej,
  - współpraca z punktem konsultacyjnym,
  - odbywanie posiedzeń,
  - współpraca z Policją i Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej,
  - współpraca z lokalną prasą.

VI. Skuteczna realizacja „Programu” wpłynie na:

- zmniejszenie wydatków na opiekę zdrowotną,
- poprawę sytuacji rodzin,
- zwiększenie świadomości dotyczącej choroby alkoholowej i jej skutków.

VII. Finansowanie zadań.

Dochody na finansowanie zadań zawartych w „Programie” pochodzą z opłat za zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych i nie mogą być przeznaczane na inne cele (art. 18² ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi).

Planowany koszt wydatków z działu 851 – Ochrona zdrowia, rozdz. 85154 – Przeciwdziałanie alkoholizmowi i działu 851, rozdz. 85153 – Zwalczanie narkomanii wynosi 44.625,00 zł i stanowi planowane wpływy za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych w 2015 r. Środki pozostałe z 2014 roku – 8.975,00 zł.

Kwota 53.600 zł zostanie przeznaczona na:

- zwalczanie narkomanii – 2.000,00 zł,
- przeciwdziałanie alkoholizmowi – 51.600,00 zł.

PLAN RZECZOWO – FINANSOWY NA 2015 ROK

Lp.	Zadanie	Sposób realizacji	Planowane wydatki w zł
I.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu.	Działalność punktu konsultacyjnego: - wynagrodzenie konsultanta zgodnie z umową	4.550,00
II.	Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, narkomania i przemoc.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych i Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego: - przyjmowanie wniosków o leczenie odwykowe, - motywowanie osób uzależnionych do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego, - kierowanie osób uzależnionych od alkoholu na badanie przez biegłego sądowego, - kierowanie wniosków do sądu o zobowiązanie do leczenia osób, które nie wyraziły zgody na leczenie dobrowolne lub je przerwały, -informowanie o procedurze „Niebieskie Karty” oraz przyjmowanie zawiadomień w ramach tej procedury, - udzielanie informacji na temat placówek leczenia odwykowego, - motywowanie do podejmowania terapii dla osób współuzależnionych, - udzielanie porad indywidualnych (zadanie punktu konsultacyjnego), - prowadzenie indywidualnych konsultacji (zadanie punktu).	1.120,00
III.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii u dzieci i młodzieży oraz osób dorosłych, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.	1. Realizacja szkolnych programów profilaktycznych (warsztatów, spotkań, pogadanek, prelekcji, wywiadówek dla rodziców, programów, spektakli i koncertów profilaktycznych) w poszczególnych szkołach i przedszkolach. 2. Organizacja wypoczynku letniego i zimowego dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz innymi zagrożeniami społecznymi. 3. Zajęcia rekreacyjno-sportowe (turnieje piłkarskie, konkursy, wyjazdy na basen i mecze piłkarskie, zakup piłek, materacy i prostego sprzętu sportowego, zajęcia pozalekcyjne na hali sportowej i na boisku). 4. Zakup materiałów do prowadzenia profilaktyki: książek, ulotek, filmów DVD, płyt CD. 5. Zorganizowanie „Mikołajek” (zakup paczek) dla dzieci z rodzin, w których występuje problem alkoholowy. 6. Organizacja zabaw choinkowych i andrzejkowych z elementami profilaktycznymi w szkołach (zakup słodkiego poczęstunku). 7. Szkolenia dla przedstawicieli grup zawodowych, mających styczność z problemem alkoholowym i narkotykami (lekarze, pielęgniarki, nauczyciele).	11.580,00 5.800,00 5.000,00 2.000,00 1.000,00 4.700,00 1.200,00

IV.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych.	1. Finansowe wspieranie placówek lecznictwa odwykowego oraz działalności instytucji i organizacji zajmujących się profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych (zakup materiałów edukacyjnych i kamizelek odblaskowych, dofinansowanie spotkania wigilijnego dla absolwentów oddziału odwykowego w Morawicy).	1.000,00
		2. Dopuszczenie placówek leczenia uzależnień w niezbędne do prawidłowego funkcjonowania sprzęty.	1.000,00
V.	Kontrola i przestrzeganie zasad obrotu napojami alkoholowymi	1. Szkolenia dla sprzedawców napojów alkoholowych.	1.200,00
		2. Podejmowanie działań kontrolnych i interwencyjnych mających na celu ograniczenie sprzedaży napojów alkoholowych i tytoniu osobom poniżej 18 roku życia oraz będących w stanie nietrzeźwym (zakup ulotek i materiałów informacyjno-edukacyjnych).	200,00
VI.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz zasady wynagradzania.	1. Szkolenia dla członków komisji.	2.000,00
		2. Wynagrodzenie członków komisji – 180 zł brutto za udział w jednym posiedzeniu.	10.800,00
		3. Zakup czasopism (prenumerata miesięcznika „Świat Problemów” i „Remedium”).	450,00
Razem:			53.600,00

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1-2 art. 182 ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz art. 10 ust. 1-3 ustawy z dnia 10 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz przeciwdziałaniem narkomanii należy do zadań własnych gminy.

Realizacja tych zadań prowadzona jest w formie gminnego programu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, uchwalanego corocznie przez radę gminy.

W związku z powyższym podjęcie przedmiotowej uchwały jest w pełni uzasadnione.